

Łódź, 22 stycznia 2022 roku

W odpowiedzi na wielokrotnie powtarzające się pytania dotyczące wymagania dostarczenia pracownikom PWIS protokołów wyników testów podstawowych w procedurze udzielania zezwolenia przedstawiam poniżej stanowisko Komisji ds. Techniki i Legislacji Polskiego Lekarskiego Towarzystwa Radiologicznego:

Wymaganie wykonywania testów podstawowych przed rozpoczęciem normalnej eksploatacji (w tym również zlecenie ich wykonania równocześnie z prowadzeniem testów odbiorczych i specjalistycznych) świadczy o całkowitym braku wiedzy dotyczącej sensu, celu i zasad wykonywania takich testów.

Kto powinien takie testy wykonywać stanowi artykuł 33 1, ustęp 8 Ustawy prawo atomowe (Dziennik Ustaw z 2021 roku, pozycja 1941).

Zasady ich wykonywania określone są w załączniku nr 6 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie warunków bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego dla wszystkich rodzajów ekspozycji medycznej (Dziennik Ustaw z 2017 roku, pozycja 884).

Testy podstawowe, określane w normach jako „sprawdzanie stabilności pracy urządzenia”, wymagają porównania ich wyników do „wartości odniesienia”. Procedura określania wartości odniesienia opisana jest we wspomnianym powyżej załączniku, w definicji nr 39:

„wartość odniesienia – wartość średnia parametru wyznaczona przez użytkownika z pomiarów przeprowadzanych przez pięć kolejnych dni pracy całkowicie sprawnego aparatu rentgenowskiego, wywoływarki lub drukarki albo monitora (jeżeli są stosowane), bezpośrednio po wykonaniu testów odbiorczych oraz każdorazowo po każdej istotnej naprawie. Dla testów takich jak rozdzielczość wysokokontrastowa obrazu, progowy kontrast obrazu oraz powtarzalność zacinienia obrazu, wartości odniesienia mogą być określane na podstawie pojedynczego pomiaru. Testy, w których do określenia wyniku stosuje się wartość odniesienia, należy wykonywać w tej samej geometrii i dla tych samych warunków ekspozycji co pomiar wartości odniesienia. Dla oceny procesu wywoływania wartości odniesienia wyznaczone są po przeprowadzeniu optymalizacji obróbki fotochemicznej”

Z powyższych zasad ewidentnie wynika, że testy podstawowe wykonywane powinny być przez użytkownika urządzenia radiologicznego lub pomocniczego, upoważnionego przez kierownika jednostki ochrony zdrowia do obsługi urządzeń radiologicznych. Testy podstawowe wykonywane są w trakcie normalnej eksploatacji tych urządzeń dla sprawdzenia stabilności ich działania między kolejnymi testami specjalistycznymi, a nie jako testy będące podstawą do początkowego dopuszczenia urządzenia do eksploatacji, gdyż nie są testami obiektywnymi, a jedynie porównawczymi.

Z poważaniem

*Przewodniczący Komisji ds. Techniki i Legislacji
Polskiego Lekarskiego Towarzystwa Radiologicznego*

mgr inż. Ryszard Kowski

